

Complexnummer: 515992

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Onze Lieve Vrouwe ter Nood

Aantal complexonderdelen

8

Monumentnummers van complexonderdelen

515993, 515994, 515995, 515996,
515997, 520301, 520304, 520305

Woonplaats

Heiloo

Gemeente

Heiloo

Provincie

Noord-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Kapellaan 8, 1851 PE Heiloo

Complexomschrijving

Inleiding

COMPLEX 'Onze Lieve Vrouw ter Nood', een bedevaartsoord bestaande uit een AANLEG (1912) met TOEGANGSHEK aan de Kapellaan (1), een Calvarieberg (1912) (2), een BEDEVAARTSKERK (1913)(3), KRUISWEGSTATIES (1915)(4), een GENADEKAPEL (1930) met ATRIUM en WATERPUT (5), een WILLIBRORDUSBEELD(6), een RUSTALTAAR (7) en een TOEGANGSPOORT aan de Runxputteweg (8). De oorsprong van het bedevaartsoord met in het bijzonder de Mariaverering gaat terug tot in de middeleeuwen. Reeds in 1409 was sprake van een stenen kapel die in 1573 bij het beleg van Alkmaar werd verwoest. Vanouds lag voor de voormalige kapel een waterput, de Runxputte genaamd, die in 1713 op het feest van Maria Onbevlekt Ontvangen plotseling weer volop water gaf en sindsdien ook Mariabron wordt genoemd. Gedurende de zeventiende en achttiende eeuw zijn bedevaarten naar de put van overheidswege tegengewerkt en in 1830 definitief verboden. In 1902 kocht de pastoor van Heiloo het vroegere bedevaartsterrein en drie jaar later zijn de Runxputte en de fundamenten van de kapel teruggevonden. Dit leidde tot een hernieuwde bloei van het bedevaartsoord.

N.B. De ontmoetingsruimte uit 1994 aan de noordrand van het terrein valt buiten de bescherming

Omschrijving

In 1912 is begonnen met de parkachtige AANLEG van het rechthoekige bedevaartsterrein (circa 120 x 425m.) in

Engelse landschapsstijl. Het bedevaartsterrein bevindt zich tussen de Runxputteweg, Hogeweg en de Kapellaan. Aan de Kapellaan bevindt zich een entree tot het terrein gemarkeerd door een TOEGANGSHEK. Om de grote toeloop van bedevaartgangers op te kunnen vangen is allereerst een noodkerk als BEDEVAARTSKERK gebouwd. Vanaf de bedevaartskerk leidt een slingerend bospad langs dertien als kleine kapellen gebouwde KRUISWEGSTATIES uit 1915 en een in 1912 opgerichte CALVARIEBERG als twaalfde statie in de zuidoosthoek. In 1930 is in de noordwesthoek op de fundamenten van de oude kapel de GENADEKAPEL gebouwd met daarvoor een ATRIUM rond de WATERPUT 'Runxputte'. Tot het complex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood' behoren verder een WILLIBRORDUSBEELD, een RUSTALTAAR en een TOEGANGSPOORT aan de Runxputteweg. De diverse gebouwen op het terrein zijn ontworpen door architect Jan Stuyt.

Waardering

COMPLEX 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood', een bedevaartsoord bestaande uit een AANLEG met TOEGANGSHEK aan de Kapellaan, een BEDEVAARTSKERK (1913), een CALVARIEBERG (1912), KRUISWEGSTATIES (1915), een GENADEKAPEL (1930) met ATRIUM en WATERPUT 'Runxputte', een WILLIBRORDUSBEELD, een RUSTALTAAR en een TOEGANGSPOORT aan de Runxputteweg. Het complex is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een rooms-katholiek bedevaartsoord uit de eerste helft van de twintigste eeuw in het westen van Nederland.

Monumentnummer*: 515993

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/47

Monumentnaam**

Maria

Complexnummer

515992

Complexnaam

Onze Lieve Vrouwe ter Nood

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kapellaan

Nr*

8

Toev.*

Postcode*

1851 PE

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Locatie

kapel

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

E

Kad. object*

1365

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

GENADEKAPEL met ATRIUM en WATERPUT 'Runxputte' gebouwd in 1930 naar ontwerp van Jan Stuyt als onderdeel van het bedevaartscomplex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'. De opzet is geheel symmetrisch. De zogenaamde Runxputte van Oesdom, zoals de plek vanouds heet, wordt al sinds de middeleeuwen beschouwd als heilig oord. De put wordt sinds 1713 ook Mariaput genoemd. In dat jaar begon op het feest van Maria Onbevlekt Ontvangen de put na lange droogstand weer water geven. De put werd hierdoor het doel van vele pelgrimages. De Mariaput staat centraal in de voorhof met een pelgrimspad rondom.

Omschrijving

De Genadekapel is een zaalkerk met rechte blinde achtergevel (N) bekroond door een open klokkestoel in dezelfde Nivelsteiner breuksteen als de gevels. De achtergevel heeft in ruitvormig tegeltableau de tekst: 'Door Maria tot Jezus'. De voorgevel bestaat uit een risalerend voorportaal met grote boogvormige opening onder zadeldak. Het voorportaal leidt naar de hoofdingang onder zware latei. Ter weerszijden van de ingang zijn even boven vloerniveau twee stenen aangebracht met de stichtingsdata in inscriptie. De met een Latijns kruis bekroonde geveltop van de voorgevel heeft een rond venster met glas-in-lood. De beide zijgevels hebben vier traveeën die door getrapte

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

steunberen van elkaar worden gescheiden. Elke travee heeft twee gebogen vensters met glas-in-lood. Het muurwerk heeft een uitgemetselde sokkel en is opgetrokken in Nivelsteiner breuksteen met brede voeg en lichtgele mergelblokken boven vensters en doorgangen. Het zadeldak heeft lei in Rijndekking. De voorgevel ligt aan de voorhof, die een vierkant maakt om de ronde, uit breuksteen opgemetselde Mariaput. De voorhof wordt gevormd door een met rode tegels geplaveide omgaande galerij. Deze galerij is aan de buitenzijde opgetrokken in rode baksteen, gemetseld in Vlaams verband. De galerij wordt overdekt door een omgaand zadeldak op stijlen die aan de buitenzijde op het muurwerk rusten en aan de hofzijde doorlopen tot het maaiveld. In de hoofdas heeft de galerij een gebogen doorgang onder dwarskap. Boven de doorgang staat de tekst: "Als ge mij gaat eren - zal de wind gaan keren". De galerij wordt ook in de hoeken ontsloten. In de galerij hangt een kruisweg in tekeningen van de hand van Jan Toorop uit 1917-1918. De kerkvloer is belegd met vierkante plavuizen. De kapstoel is open. Per travee overspant een gemetselde rondboog de ruimte. Twee rijen banken staan naar het noordelijk Maria-altaar gericht. De communiebank is vervaardigd door Nico Witteman. De ex-votokast is van de hand van Koldewij. Het Maria-beeld is in 1908 gemaakt door Hans Mengelberg en in 1923 beschilderd. De zijmuren bestaan uit mergelblokken die onder de ramen zijn beschilderd door han Bijvoet in 1930 en 1941. De taferelen op de linkermuur stellen voor van links naar rechts: de opdracht in de tempel; de geboorte van Christus; de Visitatie. De rechterwand bevat van links naar rechts: de kroning van Maria; de kruisiging; de onderwijzing in de tempel. De achterwand (N) vertoont centraal het hemels gastmaal en vlakken met onder andere Maria koningin van de vrede; hulp der zieken; Onze Lieve Vrouw ter Nood. In de kerkrimte hangen twee kronen.

In de tuin ligt langs beide lange zijden en langs de achterzijde een omgaand pelgrimspad, verwijzend naar het oude gebruik om pelgrims op de knieën rond de kapel te laten gaan.

Waardering

De Genadekapel met atrium en waterput 'Runxputte' is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als historisch functioneel onderdeel van het complex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kapel (F)

Functie

Bedevaartkapel

Monumentnummer*: 515994

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/47

Complexnummer

515992

Complexnaam

Onze Lieve Vrouwe ter Nood

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kapellaan

Nr*

6

Toev.*

A

Postcode*

1851 PE

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Locatie

kapel

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

E

Kad. object*

1365

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

De BEDEVAARTSKERK is in 1913 gebouwd als noodkerk naar ontwerp van Jan Stuyt als onderdeel van het bedevaartscomplex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'. Het plan was om de noodkerk na vijftig jaar te vervangen door een basiliek, maar zover is het nooit gekomen. Eind jaren vijftig is het priesterkoor verhoogd en uitgebreid met een halfronde absis. De rode Hollandse pannen op het kerkdak zijn in 1988 vervangen door leien in maasdekking. Tegelijkertijd zijn bovenin het dak van buitenaf niet zichtbare legramen aangebracht en kregen de vensters voorzetramen. Het als dakruiter uitgevoerde klokkentorentje boven de voorgevel is meermalen vernieuwd. Het huidige exemplaar dateert uit 1996, evenals de drie door Petit en Fritsen in Aarle-Rixtel gegoten klokken. De oorspronkelijke banken zijn in de jaren vijftig vervangen door de huidige banken met handhaving van het oude bankenplan. Opvallend is de ziende kapconstructie die nog voorzien is van de originele polychromie. Vermeldenswaard zijn verder de tegelvloer en het éénklaviers Pels-orgel.

Noodkerk met rechthoekig grondplan gebouwd onder een grote gebroken kap voorzien van steekkappen achter de vijf kleine topgevels van beide zijgevels. Tegen de achtergevel (O) bevindt zich een halfronde absis (XXc) onder een kopergedekt tentdak met overstek, en rechts hiervan een gelijktijdig opgetrokken kleine rechthoekige aanbouw onder een bitumengedekt lessenaarsdak. De halfsteens buitenmuren zijn opgetrokken in rode machinale baksteen waalformaat met knipvoeg. De deur- en vensteropeningen worden ontlast door gemetselde strekken (de houten lekdorpels onder de vensters zijn van recente datum). In de vensters zit ruitvormig glas-in-lood van blank (nevenruimten naast het koor) of ondoorzichtig glas. De symmetrische voorgevel (W) heeft links, in het midden en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rechts een dubbele opgeklampte deur waarboven een houten afdak in de vorm van een met rode Hollandse pannen gedekt zadeldak rustend op korte muurstijlen voorzien van korbelen. In het midden van de eerste verdieping is een twaalfruits venster aangebracht en ter weerszijden een vierruits venster. Links en rechts hiervan zit een gepleisterd ruitvormig spaarveld en daaronder een luidspreker, zodat het op hoogtijdagen ook mogelijk was buiten de mis te volgen. Bovenin de gevel bevindt zich een klein rondnis waarin een tegeltableau voorstellend Maria met kind. Het dak heeft boven de voorgevel een ruim overstek op balken. Om de hoek van de voorgevel is in beide zijgevels een drieruits venster aangebracht, en aan de kant van het koor in elke zijgevel een tweetal drieruits vensters. Tussen deze vensters tellen beide zijgevels vijf topgevels voorzien van een hoog geplaatst achtruits venster waarboven een kleine rondnis. De achtergevel (O) heeft van links naar rechts een groot zesruits venster, een paneeldeur, de halfronde absis met bovenin links en rechts een klein venster voorzien van pastelkleurig glas-in-lood, de lage aanbouw waarin twee kleine vensters en opzij (N) een paneeldeur, en rechts een groot zesruits venster. Evenals bij de voorgevel is het dak boven de achtergevel voorzien van een ruim overstek.

In het interieur rust de grote ziende kap op een houten draagconstructie bestaande uit zes vertikaal beschoten en door trekstangen versterkte halfronde middenschipspanten die rusten op stijlen welke door een dwarsbalk met de zijmuur verbonden zijn. Op elke dwarsbalk zijn twee stijlen met korbeel geplaatst die het spantbeen onder het dakvlak boven de zijbeuken dragen. Onder de knik in de gebroken kap worden de stijlen in de lengterichting gekoppeld door met korbelen geschoorde langsbalken. Deze korbelen zijn aan de onderzijde kwartrond en vormen visueel een rondboogarcade tussen middenschip en zijbeuken. Op de langsbalken rusten halverwege kleinere middenschipspanten bestaande uit twee spantbenen waartussen een trekstang en een makelaar. Elke middenschipstijl bestaat uit drie in een kruisvorm geplaatste balken (twee in de lengte waartussen een in de breedte) op een gepleisterd basement in de vorm van een langwerpige achthoek. Zowel ter hoogte van de dwarsbalk als hoger, onderaan de grote middenschipspanten, zijn de stijlen voorzien van geprofileerd en gepolychromeerd lijstwerk (wit, blauw, geel, rood en groen). Alle kapbalken en gordingen hebben witte (en groene) randen. Op de vloer in de kerk liggen rode en gesmoorde tegels in schaakbordpatroon. De halfsteens muren zijn aan de binnenzijde witgepleisterd. Boven de ingang is in de eerste travee van het middenschip een houten balkon aangebracht waarvan de enkelvoudige balklaag is ingelaten in een moerbalk die gedragen wordt door de twee middenschipstijlen en twee vierkante stijlen daartussenin. Onder het balkon bevindt zich links (N) van het midden een achtzijdige houten spiltrap. Het balkon heeft een dichte houten borstwering bestaande uit stijltjes waarachter verticale rabatdelen. Het eikenhouten front heeft een klassieke opbouw met een halfronde middentoren en spitse zijtorens geflankeerd door rijk snijwerk. Een paneeldeur in beide zijmuren van het koor geeft toegang tot de in het verlengde van de zijbeuken gesitueerde nevenruimten: links (N) de sacristie en rechts een berg- en stookruimte (Z). De sacristie heeft een eikenhouten parketvloer in visgraatpatroon en een vlakke zoldering. Tegen de westwand bevindt zich een credens voorzien van vier paneeldejtes. Een paneeldeur in de oostmuur leidt naar de latere aanbouw waarin een klein portaal en, tegen de halfronde absis, een toiletruimte. De bergruimte heeft een balkenplafond met daarboven een kleine zolder die bereikbaar is via een houten ladder in het midden van het vertrek.

Waardering

De bedevaartskerk is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel hoofdonderdeel van het bedevaartsoord 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Noodkerk

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Bedevaartskerk

Monumentnummer*: 515995

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/47

Complexnummer

515992

Complexnaam

Onze Lieve Vrouwe ter Nood

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kapellaan

Nr*

6

Toev.*

Postcode*

1851 PE

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Bij

Locatie

kapel

Kapellaan

8

1851 PE

Heiloo

Bij

kapel

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

E

Kad. object*

1365

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Vrijstaand RUSTALTAAR met centrale plattegrond vermoedelijk gerealiseerd ten tijde van de aanleg in het tweede decennium van de twintigste eeuw als onderdeel van het bedevaartscomplex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'. In het materiaalgebruik met onder meer boomstammen en riet, is aansluiting gezocht bij de natuurlijke omgeving. Het rustaltaar is opvallend gesitueerd naast de vijver en in de zicht-as vanaf de noodkerk. De witmarmeren altaartafel is van recente datum (XXd). Het rustaltaar bestaat uit een rond podium waarop in een ruime cirkel zes boomstammen staan die een rietgedekt kegeldak dragen dat bekroond wordt door een vergulde wereldbol met kruis. De geteerde boomstammen zijn bovenaan ter weerszijden voorzien van (deels verdwenen) zijtakken. Het podium is gemetseld van rode machinale baksteen waalformaat in koppenverband met platvolle voeg. Tegen de westzijde ervan is in dezelfde baksteen een brede trap gemetseld waarvan de drie treden de ronde vorm van het podium volgen. Het podium heeft een vloer van witte en lichtgele tegels in schaakbordpatroon omgeven door twee randen rode tegels en een dubbele rollaag van rode waalsteen waartussen een gleuf gevuld met grond bestemd voor bloemen of planten. Op de binnenste rollaag staan zes gemetselde poeren van rode waalsteen waaraan de zes boomstammen met twee ijzeren banden bevestigd zijn. De sporen onder het dak rusten op een door de boomstammen gedragen houten ring.

Waardering

Vrijstaand rustaltaar gesitueerd in de aanleg in Engelse landschapstijl is van algemeen belang als historisch-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

functioneel onderdeel van het bedevaartscomplex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Vanwege onderdelen kerk

Functie

Altaar

Monumentnummer*: 515996

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/47

Complexnummer

515992

Complexnaam

Onze Lieve Vrouwe ter Nood

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kapellaan

Nr*

6

Toev.*

Postcode*

1851 PE

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Locatie

kapel

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

E

Kad. object*

1365

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

TOEGANGSPOORT aan de Runxputteweg, als onderdeel van het complex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood', daterend uit het eerste kwart van de twintigste eeuw. De toegang tot het bedevaartsterrein aan de Runxputteweg is gerealiseerd ten behoeve van de bezoekers die per trein arriveerden. Direct ten noorden van het terrein bevindt zich hiertoe de halte 'Onze lieve Vrouwe ter Nood', die nog steeds enkele keren per jaar wordt gebruikt. Het hek in de doorgang is recent vernieuwd. De gemetselde toegangspoort bestaat uit een brede doorgang onder een tuitgevel met links hiervan een kleinere doorgang. Beide doorgangen zijn voorzien van hardstenen hoekblokken en een ontlastingsboog in de vorm van een korfboog. De poort is anderhalf steens dik en opgetrokken in rode handvormsteen waalformaat in kruisverband met (vernieuwde) platvolle voeg. De tuitgevel en het lagere muurdeel boven de kleine doorgang heeft het metselwerk een achtpuntig pleistermotief. De poort heeft op beide hoeken een versnijding die evenals de drie steunberen tegen de achterzijde gedekt is met genoemde leien.

Waardering

TOEGANGSPOORT van omstreeks 1925 gesitueerd aan de Runxputteweg van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als historisch, ruimtelijke en functioneel onderdeel van het bedevaartscomplex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515997

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/47

Complexnummer

515992

Complexnaam

Onze Lieve Vrouwe ter Nood

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kapellaan

Nr*

6

Toev.*

Postcode*

1851 PE

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Bij

Locatie

kapel

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

E

Kad. object*

1365

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

AANLEG en twee HEKPIJLERS aan de Kapellaan gerealiseerd als onderdeel van het bedevaartscomplex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'. De parkachtige aanleg in Engelse landschapsstijl dateert uit 1912. Allereerst is begonnen met het aanplanten van bos en het graven van een vijver in het oostelijk deel. Met de vrijkomende grond is eveneens in 1912 de calvarieberg aangelegd. Vanaf het rustaltaar, gelegen aan de vijver, bevindt zich een zicht-as naar de westelijker gelegen bedevaatskerk. Linksvoor de bedevaatskerk is een slingerend bospad aangelegd, dat langs de noordzijde van de open middenruimte in een wijde boog om de vijver voert en langs de zuidran van het middenterrein in een rechte lijn eindigt bij de bedevaatskerk. Langs het gehele pad bevinden zich op regelmatige afstand dertien kruiswegstaties. Aan de Kapellaan bevinden zich twee rechthoekige hekpijlers opgetrokken in rode en gele genuanceerde machinale baksteen waalformaat in kruisverband met platvolle voeg. De pijlers zijn voorzien van een korte ezelsrug en een versnijding opzij, gedekt met rode tegeltjes. Iedere pijler wordt afgesloten door een hardstenen afdekplaat met kraalprofiel. Aan de binnenzijde van iedere pijler bevindt zich een hardstenen hoekblok ter versterking. Tussen de pijlers bevindt zich een niet oorspronkelijk houten spijlenhek.

Waardering

AANLEG in Engelse landschapsstijl uit 1912 met twee HEKPIJLERS aan de Kapellaan van omstreeks 1925 zijn van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als historisch-functioneel en ruimtelijk onderdeel van het bedevaartscomplex 'Onze lieve Vrouwe ter Nood'.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Park

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Hekpijler

Monumentnummer*: 520301

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/47

Complexnummer

515992

Complexnaam

Onze Lieve Vrouwe ter Nood

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kapellaan

Nr*

6

Toev.*

Postcode*

1851 PE

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Bij

Locatie

kapel

Kapellaan

8

1851 PE

Heiloo

Bij

kapel

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

E

Kad. object*

1365

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Dertien KRUISWEGSTATIES in 1915 gerealiseerd als onderdeel van het bedevaartscomplex 'Ónze Lieve Vrouwe ter Nood'. Linksvoor de noodkerk begint een slingerend bospad dat langs de noordzijde van de open middenruimte in een wijde boog om de vijver voert en langs de zuidrand van het middenterrein in rechte lijn eindigt bij de noodkerk. Langs het gehele pad zijn op regelmatige afstand van elkaar dertien kruiswegstaties opgetrokken in de vorm van een kleine kapel (de twaalfde statie, de Calvarieberg in de zuidoosthoek, is afzonderlijk beschreven). De dertien identieke kapelletjes zijn boven een ondiepe rechthoekige plattegrond opgetrokken in rode handvormsteen waalformaat in kruisverband met platvolle voeg en voorzien van een overstekend zadeldak gedekt met onderaan halfronde rode daktegels. Boven de voorgevel heeft het zadeldak geprofileerde windveren die bekroond worden door een houten schijf met opliggend kruisteken. Een rondboogopening in de voorgevel biedt uitzicht op een terugliggend half rond tegeltableau in de achterwand van de ondiepe kapel. Hierop is telkens één van de veertien staties uit het lijdensverhaal van Christus afgebeeld (in de kleuren bruin, wit, lichtgeel en beige). De vloer van de kapel is betegeld met witte en lichtgele tegels in schaakbordpatroon. Vóór elke kapel staat een houten knielbank.

Waardering

Dertien KRUISWEGSTATIES gerealiseerd in 1915 en gesitueerd langs een slingerend bospad als onderdeel van het bedevaartscomplex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'. De kruiswegstaties zijn van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het bedevaartscomplex Ónze Lieve Vrouwe

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ter Nood'.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Monumentnummer*: 520304

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/47

Complexnummer

515992

Complexnaam

Onze Lieve Vrouwe ter Nood

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

Straat*

Kapellaan

Nr*

6

Toev.*

Postcode*

1851 PE

Woonplaats*

Heiloo

Situering

Bij

Locatie

kapel

Kapellaan

8

1851 PE

Heiloo

Bij

kapel

Kadastrale gemeente*

HEILOO

Sectie*

E

Kad. object*

1365

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

CALVARIEBERG aangelegd in 1912 als onderdeel van het complex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood' in het algemeen en de parkachtige aanleg in Engelse landschapsstijl in het bijzonder. De twaalfde statie is niet als de overige staties uitgevoerd als een kleine kapel met tegeltableau, maar in concreto aangelegd in de zuidoosthoek van het terrein. In 1912 werd de calvarieberg opgeworpen met grond afkomstig uit de vijver. Het betonnen kruis is na de Tweede Wereldoorlog geplaatst ter vervanging van eerdere omgewaaide houten exemplaren. Het huidige corpus dateert uit het begin van de jaren negentig van de twintigste eeuw. De oorspronkelijke beeldengroep op de calvarieberg (Maria en Johannes) is in 1974 verwijderd. Kuntmatig opgeworpen heuvel die aan de voorzijde bekleed is met ruwe natuursteenblokken waartussen cement. Een trap rechtsvoor leidt naar het betonnen kruis bovenop de rotspartij. Op het vlakke terrein vóór de calvarieberg staan drie rijen eenvoudige banken waarvan de zitting bestaat uit een houten plank rustend op drie in de grond geplaatste betonnen platen.

Waardering

CALVARIEBERG met bijbehorend bankenplan is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het bedevaartscapex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Calvarieberg

Monumentnummer*: 520305

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr: 10230/47

Monumentnaam**

Willibrordusbeeld

Complexnummer

515992

Complexnaam

Onze Lieve Vrouwe ter Nood

Woonplaats*

Heiloo

Gemeente*

Heiloo

Provincie*

Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Kapellaan	6		1851 PE	Heiloo	Bij	kapel
Kapellaan	8		1851 PE	Heiloo	Bij	kapel

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
HEILOO	E	1365		

Rijksmonumentomschrijving**

WILLIBRORDUSBEELD vervaardigd in 1935 als onderdeel van het bedevaartscomplex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood' naar ontwerp van de Haagse beeldhouwer P. Biesiot ter vervanging van een kleiner exemplaar. Het Willibrordusbeeld bevindt zich aan het einde van de Willibrordlaan. Deze laan is een as die is aangelegd van het atrium van de genadekapel naar het Willibrordusbeeld, evenwijdig aan de Runxputteweg, in de zuidwesthoek van het bedevaartsterrein. Volgens de inscriptie 'GESCHENK NED. R.K. VOLKSBOND AFD. VELSEN 1935' is het een geschenk van de afdeling Velsen van de R.K. Volksbond. Het wit geschilderde, natuurstenen Willibrordusbeeld bevindt zich staande op een rechthoekige sokkel van gele machinale baksteen waalformaat met terugliggende voeg. Het beeld toont St. Willibrordus ten voeten uit met in zijn linkerhand een bisschopsstaf en in zijn rechter een model van een kerk. Linksonder is de volgende inscriptie aangebracht: 'GESCHENK NED. R.K. VOLKSBOND AFD. VELSEN 1935'. Onderaan de linkerzijkant is het beeld gesigneerd. Vóór het beeld staat een houten knielbank.

Waardering

Het Willibrordusbeeld is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het bedevaartscomplex 'Onze Lieve Vrouwe ter Nood'.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Straatmeubilair